

Vergaderjaar 2021–2022

29 628

Politie

28 684

Naar een veiliger samenleving

Nr. 1052

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN JUSTITIE EN VEILIGHEID

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 7 december 2021

Op 25 november 2021 heeft uw Kamer tijdens de begrotingsbehandeling Justitie en Veiligheid (Handelingen II 2021/22, nr. 27, Begroting Justitie en Veiligheid 2022) de motie van de leden Markuszower en Helder (beiden PVV) (Kamerstuk 35 925 VI, nr. 46) aangenomen. Deze motie roept de regering op zo snel mogelijk een volwaardig politiebureau met 24/7-bezetting in Ter Apel te openen. In deze brief wil ik graag, mede namens de Minister van Justitie en Veiligheid, uitleggen waarom ik deze motie als zodanig niet kan uitvoeren. Uiteraard ben ik wel bereid de motie onder de aandacht van de regioburgemeester van de eenheid Noord-Nederland te brengen.

Aanpak overlast in Ter Apel

Allereerst wil ik graag aangegeven dat de overlastproblematiek binnen de gemeente Westerwolde mij goed bekend is. Overlast en criminaliteit, door wie dan ook, is volstrekt onacceptabel.

Voor de aanpak van de groep overlastgevende en criminele asielzoekers heb ik samen met partijen uit de migratieketen, de strafrechtketen en het lokaal bestuur een palet aan maatregelen beschikbaar gesteld. Deze zijn ook terug te vinden in de toolbox die uw Kamer op 10 november 2020 aangeboden heeft gekregen van de Staatssecretaris.¹ Hierbij valt te denken aan overplaatsing door het COA naar de Handhaving- en Toezichtlocatie (htl), waar een gebiedsbeperking wordt opgelegd. Met de landelijke Top-X lijst wordt door het Ministerie van Justitie en Veiligheid maandelijks in kaart gebracht wie de meest hardnekkige overlastgevende en criminele asielzoekers zijn. Zij kunnen rekenen op een individuele aanpak en staan onder verscherpt toezicht van betrokken partijen. Ook zijn er momenteel vier zogenaamde ketenmariniers aangesteld die gemeenten en andere betrokkenen bijstaan in de aanpak van overlastgevende

¹ Kamerstuk 19 637, nr. 2671

asielzoekers. Zij sturen aan op intensivering van een integrale aanpak tussen verschillende betrokken partijen.

Om de overlast door asielzoekers buiten de opvanglocatie aan te pakken, heeft de gemeente Westerwolde in 2020 en in 2021 een specifieke uitkering ontvangen van het Ministerie van Justitie en Veiligheid. Ook zijn er extra bijdragen aan de gemeente Westerwolde uitgekeerd in verband met de bijzondere positie van Ter Apel als enige aanmeldcentrum van Nederland. Met dit geld wordt onder meer de pendelbus tussen station Emmen en azc Ter Apel gefinancierd.

Daarnaast heeft de Minister van Justitie en Veiligheid in juni 2019 gesproken met de toenmalige regioburgemeester van de eenheid Noord-Nederland, de heer Den Oudsten, en de burgemeester van Westerwolde, de heer Velema, over de politiecapaciteit in Ter Apel. Naar aanleiding van dat gesprek heeft het lokaal gezag in overleg met de politiechef van de eenheid Noord-Nederland besloten dat de eenheid 5 fte extra vrijmaakt voor de gemeente Westerwolde.

Het pallet van maatregelen dat ik hierboven heb beschreven, in combinatie met de herschikking van politiecapaciteit, acht ik voldoende om het lokaal gezag uit te rusten om de overlast rondom het azc Ter Apel aan te pakken.

De rolverdeling tussen de Minister en het lokaal gezag

De motie van de leden Markuszower en Helder (beiden PVV) vraagt de regering om een volwaardig politiebureau met 24/7-bezetting in Ter Apel. De uitwerking van deze motie zou zowel gevolgen hebben voor de politiecapaciteit in de eenheid Noord-Nederland als voor het strategisch huisvestingsbeleid van de politie. Op grond van de Politiewet 2012 bepaalt niet de Minister van Justitie en Veiligheid, maar de burgemeesters en de hoofdofficier van justitie, in de praktijk in overleg met de politiechef van de eenheid, de verdeling van de capaciteit binnen een regionale eenheid (artikel 39, eerste lid, van de Politiewet 2012).

Daarnaast is de huisvesting van politie een beheeraangelegenheid die de korpschef als verantwoordelijkheid heeft en in goed overleg afstemt met het betrokken lokaal gezag (de burgemeesters en hoofdofficier van justitie). De politie heeft daarvoor een Strategisch Huisvestingsplan Politie (SHP) opgesteld met daarbij een lijst van politielocaties. Bij het vaststellen van de politielocaties is rekening gehouden met de veiligheidssituatie, aanrijtiden, de benaderbaarheid van de politie, de kwaliteit van de dienstverlening door de politie. Een besluit over een wijziging van het huisvestingsbeleid zou daarom in overleg tussen de politiechef Noord-Nederland en het lokaal gezag (burgemeesters en de hoofdofficier van justitie) genomen moeten worden.

Een opwaardering van de bestaande politiepost in Ter Apel betekent een verschuiving van schaarse politiecapaciteit. Een politiebureau met 24/7-bezetting heeft naar schatting minimaal 35 fte. Deze capaciteit zou binnen de eenheid Noord-Nederland gevonden moeten worden. Het is aan de burgemeesters en de hoofdofficier van justitie, in overleg met de politiechef, om hierover een keuze te maken. Hierbij zullen zij ook in overweging kunnen nemen dat een herverdeling negatief zou kunnen uitpakken voor de beschikbare capaciteit voor basispolitiezorg binnen de eenheid Noord-Nederland.

Uitbreiding politiepost Ter Apel

De motie vraagt om een volwaardig politiebureau. Hierbij wil ik graag uw Kamer erop wijzen dat de politie dit onderscheid niet als zodanig maakt. De politie heeft in het centrum van Ter Apel al een politiepost. De politie is in gesprek met de gemeente Westerwolde om deze post uit te breiden naar bureau met betere mogelijkheden voor opkomen, briefen, het doen van aangifte, het insluiten van verdachten, en als uitvalsbasis voor een deel van het basisteams. Hiermee zal de politie een zichtbaardere aanwezigheid in Ter Apel hebben. De dienstverlening (inclusief openingstijden) die vanuit deze politielocatie geboden wordt zal met de burgemeester van Westerwolde en de officier van justitie worden afgestemd.

Ter afsluiting

Er wordt momenteel hard gewerkt aan het verminderen van de druk op Ter Apel als aanmeldcentrum, namelijk door voortdurend te werken aan meer opvangplekken. Daarnaast wordt de optie verkend om zo spoedig als mogelijk een tweede aanmeldloket elders in het land te openen.

Ik zal de situatie in Ter Apel nauwlettend blijven monitoren. Mijn inzet blijft erop gericht om de druk te verlichten en de overlast voor de lokale gemeenschap te reduceren.

De Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid,
A. Broekers-Knol